

Textus: 1Jn 4, 7-21:

„Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van, és aki szeret, az Istentől született, és ismeri Istent; 8 aki pedig nem szeret, az nem ismerte meg Istent, mert Isten szeretet. 9 Abban nyilvánult meg Isten irántunk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk őáltala. 10 Ez a szeretet, és nem az, hogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért. 11 Szeretteim, ha így szeretett minket Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást. 12 Istent soha senki nem látta: ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk. 13 Abból tudjuk, hogy benne maradunk, és ő mibennünk, hogy a maga Lelkéből adott nekünk. 14 És mi láttuk, és bizonyosságot teszünk arról, hogy az Atya elküldte a Fiát a világ üdvözítőjéül. 15 Ha valaki vallja, hogy Jézus Isten Fia, abban megmarad Isten, ő pedig Istenben; 16 és mi ismerjük és hisszük azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket. Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne. 17 Abban lett teljessé a szeretet közöttünk, hogy bizalommal tekinthetünk az ítélet napja felé, mert ahogyan ő van, úgy vagyunk mi is ebben a világban. 18 A szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet; mert a félelem gyötrellemmel jár, aki pedig fél, nem lett tökéletessé a szeretetben. 19 Mi azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket. 20 Ha valaki azt mondja: „Szeretem Istent”, a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát. 21 Azt a parancsolatot is kaptuk tőle, hogy aki szereti Istent, szeresse a testvérét is.”

Kedves Testvérek!

A közösségre, mint a gyülekezeti életünk második alappillére tekintünk rá ma a szeptemberben megkezdett igehirdetés sorozatunkban, s közben hálaadásban is vagyunk együtt. Gyülekezeti közösségünk életében több időpont is fontos volt, az istentisztelet kezdése, szerveződése a lakótelepen, ami elindult 1989 környékén, aztán a folyamatos istentisztelet kezdődése 1990 pünkösdjétől. 1994 szeptemberétől került ide Lovas András lelkipásztor, aki teljes állású lelkipásztori szolgálóként elkezdte a munkát, s ebben a tanévben lett missziói egyházközség gyülekezetünk. Ennek a 30 éves évfordulója van most, valamint a templomszentelés is 20 éve történt, 2004-ben. Ezen a mai napon hálát adunk Istennek a közöttünk végzett munkájáért, azért a sok-sok szolgálóért, akit adott és akiket Isten használt, hogy épüljön közöttünk az Isten országa. Ezen a hálaadó alkalmon a közösségről tanít minket Isten Igéje, arról, hogy mi egy keresztyén gyülekezetnek, mint közösségnek a lényege.

I. Kapcsolódás

Onnan szeretné kiindulni, hogy minden közösségi lét lényege a kapcsolódás, egész emberi létünk alapja: így tanulunk, így szerzünk tudást, így gyógyulunk, így sérülünk, hogy kapcsolódunk (vagy nem). Hozzuk magunkat, akik vagyunk, amilyenek vagyunk, az egész utunkat, egyszerre ott van bennünk a gyermeki részünk, az összes tudatos vagy tudattalan szinten lévő emlékünknél, viszonyulásainknak, motivációink... s bár szeretnénk néha, hogy ne így legyen, de mindenhová visszük teljes valónkat. Teljes lényünkkel jelen vagyunk és reagálunk egymásra és közöttünk lévő történésekre.

A gyülekezet, mint élő közösség egy élő szövet, amiben reagálunk egymásra, reagálunk Istenre. Úgy vagyunk teremtettségünkönél fogva összerakva, hogy vágyunk a kapcsolódásra és mégis, megtörtségünk miatt ez nagyon nehéz is egyszerre. Sok fajta vágyunk, hiányunk van, aminek egy részét betöltheti a gyülekezet, mint közösség, egy részét pedig nem. Ebből fakad minden közösségi működés nehézsége és öröme is egyszerre. Aki nehezen kapcsolódik és sérült már ebben, az pontosan érti, miről beszélek.

Érdekes, hogy a kapcsolódás könnyű vagy nehéz volta az emlékezésben változik: akik visszatekintenek most és emlékeznek a gyülekezet elmúlt éveire, évtizedeire, lehet azt élik meg: régen könnyebb volt, régen jobb volt kapcsolódni, mint közösség. S ugyanazokra az évekre visszatekintve mások azt mondják: most végre lehet jobban kapcsolódni, nagyon nehéz volt régen.

Nagyon szubjektív dolog a közösségi lét, a közösségbe tartozás! És különbözőképpen küzdünk meg a közösségi kihívásokkal. Van, aki nem foglalkozik azzal, ami nehéz, vagy nem jó és elhítteti magát, hogy az nincs is. Más talál egy hibást, aki miatt nem működik valami jól. Esetleg elfojtja magában, s néha előtör mégis. Esetleg megmagyarázza, hogy ez miért van így s a magyarázattól megnyugszik. Így van ez, sokszor így van ez közöttünk is. De miben lehet más egy keresztyén közösség, egy gyülekezet az összes többi közösséghez képest? Mi a többlet, és miért szerepel ez a szó, „közösség” a gyülekezet alappillérei között?

II. Szeretet

Isten népe, mint közösség az elsődleges felülete annak, hogy Isten az Ő szeretetét, újjáteremtő munkáját megmutassa bennünk, közöttünk: egymás felé és a világ felé. Az Ő szeretetét, ami nem egy szirupos kedveskedés, nem folyamatos öröm vagy bármilyen ideális állapot, hanem az Isten valóságos jelenlétéből fakadó szeretet. A valóság elhordozása annak minden részletével együtt. János levele nemcsak azért íródik, mert szépeket akar írni, nem azért ír a szeretetről, mert ez egy népszerű téma, hanem mert feltehetően tapasztalja ennek a hiányát és a Lélek készíti, hogy erről beszéljen a gyülekezetnek, tanítsa, intse őket, mert hiányzik.

A felolvasott Igében János hangsúlyozza azt, hogy újjászületés nélkül lehetetlen igazán „jól” szeretni. Az újjászületett ember élete Krisztusban gyökerezik, ezért képes a valódi szeretetre. Aki tettel és valósággal szeret, Istentől született és ismeri az Istent. Ez az alaptétel, ami azt feltételezi, hogy újjászületés nélkül esélyünk sincs a valódi, kitartó és igazi szeretetre. Ezen a ponton meg kell állnunk és ezt nagyon komolyan kell vennünk. Elvesztettek vagyunk a bűneink miatt nemcsak morálisan, hanem lényegileg: nem tudunk jól szeretni. A bűneink elválasztanak minket egymástól, magunktól

is és Istentől. Szükségünk van a megváltásra, a szabadításra. Az a gyülekezet tud hiteles, élő keresztyén közösség maradni, ahol szó esik a bűnről és az abból való szabadításról. Az újjászületett, megváltott emberek közössége lesz szeretetközösség: az ilyen emberek képesek magukról elfeledkezve úgy kapcsolódni másokhoz, hogy az felmutatja Isten munkáját is.

De értsük meg a felolvasott Ige logikáját, mivel érvel, hogyan állítja elének mindezt az apostol? *„János elutasítja mind a pusztá moralizmust, mind az erkölcsi következmény nélküli misztikát. Az igaz istenismeret: a szeretet, mint tett, „mert az Isten szeretet” (8). E mondat kifejtését a 9–10 versek tartalmazzák: Isten szeretete azonos egyszülött Fiának engesztelő áldozatul való elküldésével. E tettel azonos agapének bibliai szinonimái a könyörület, igazság, kibékítés/megbékélés.”* A legfontosabb tettekből (Krisztus váltságahalálából) tettek fakadnak, amik Istent dicsőítik. A Krisztusban gyökerező gyülekezet a tettek közössége. Krisztus azért jött el, hogy közösségünk legyen az Atyával és egymással. Hogy éljünk általa, azaz öröm és megbékélt kapcsolatok jellemezzék az életünket. Különös, de ez Isten terve: a tanítványok egymás közti szeretete jel lehet a világ számára, ami felmutatja a láthatatlan Istent. Ehhez pedig a Lélek pecsétjét, zálogát adja az Övéinek. Így nem magukból „termelek ki” a szeretetet, hanem a Lélek, mint Pártfogó, vigasztaló ott lesz velük. Ez a szeretet így egy megvigasztalt állapotból fakadó szeretet lesz jelen. A hazatalálás, a megbékélés öröme és valósága lesz benne jelen.

III. Szabadság

Van Isten szeretetének egy különleges aspektusa: a kegyelem átéléséből fakad és szabaddá tesz, szabadságot munkál. Ehhez azonban látnunk kell, miből szabadít meg, miben más, mint ami a kultúránkban általános akár a szeretettel kapcsolatban is.

János leveleiben is küzd korabeli tévtanításokkal, különösen a gnózissal. Ebben különösen is eltolódott a hangsúly a „titkos tudás”, a beavatottak ismerete felé: aki közelebb került Istenhez, az többet tudott róla, mélyebben ismerte őt. Sok minden keveredett a korabeli filozófia gondolataiból és keresztyénség tanításaiból ebben a tévtanban. Ezzel szemben mondja János: *„Aki szeret, az ismeri Istent, mint új teremtmény, akinek minden dolga szeretetben megy végbe, – nem pedig az, akinek az észre vagy az értelemre tartozó „gnózisa” van egy földöntúli lényről. Az istenismeret alapja a Lélektől megéltetett apostoli tanúságtétel arról, hogy Jézus a világ üdvözítője (13–14).”*

János hitvallást tesz amellest, hogy nincs szükség különleges, titkos ismeretre, beavatásra ahhoz, hogy valaki Isten közelében legyen, mert Isten jelenléte, szeretete kiárad mindazokra, akik egyszerűen elfogadják Krisztust megváltójuknak. A mi kultúránkban is van sokféle, ehhez hasonló tanítás, kísértés, elhajlás. Olyanok, amikben vannak részizgazságok. Az egyik legmeghatározóbb az a népszerű gondolat, hogy minél többet kell fejlődünk, dolgoznunk magunkon, fejleszteni magunkat: járni terápiába, végezni önismereti munkát, vagy járni lelki hétvégekre, lelkigyakorlatokra s akkor majd egy nap elég stabilak, egészségesek leszünk ahhoz, hogy már jól fogunk kapcsolódni és megvalósul a valódi szeretet és megvalósíthatjuk magunk között Isten országát. S miközben fontos lehet egy egyéni életben egy szakmailag megfelelő terápia, áldott lehet egy lelki hétvége, mégis: ezek nem feltételei a szeretetnek, mert nem ettől jön el Isten országa közénk. Isten országa már közöttünk van. Mert kiáradt a Lélek és itt van Jézus közöttünk. Őt hívhatjuk, hogy legyen jelen és munkálkodjon. Ez az egyetlen feltétele a kapcsolódásnak. A 14–16. versek hitvallása, ami a gyülekezet ősi Credo-ja lehetett: ez lehet a miénk, ebben kapcsolódunk: ebben a hitvallásban él a hit istenismerete, mint annak elismerése, hogy Jézus a világ üdvözítője és Isten hozzánk való szeretete. Ez pedig többes számban áll itt, az igazi közösség alapja ugyanis a közös hitvallás! Ez minden más közösségszervező szempontnál hangsúlyosabb és fontosabb.

János korában ennek a hitvallásnak nagy ára is lehetett. A Krisztus melletti tanúságtétel ugyanis együtt járhatott az üldözéssel. Ehhez a szeretetkapcsolathoz társult a tanúságtétel, a „martyria” és az ahhoz kapcsolódó potenciális szenvedés. Ezt tudnia kell Isten népének: miközben a szeretet cselekedeteit éli, nem biztos, hogy az élete egy szeretetteljes békés könnyed utazás lesz. De a teljes szeretet kiüzi a félelmet: ezt a szenvedés, üldözés idején különösen fontos hangsúlyozni: vigasztalás ez, mert az emberi szeretet elfogy, felemészti a félelem, de Isten Krisztusban ránk áradó szeretete kiszorítja a félelem árnyékát. Kiüzi azt a félelmet is, hogy mi van, ha elutasítanak, ha nem kapom vissza azt a szeretetet, mit adok, ha sebződöm a gyülekezetben? Ebben is Isten tud megőrizni, ettől is Ő szabadíthat meg minket.

Befejezés

A testvéri közössé alapja a szeretet, ami Igénkben parancs. Nem köthetünk kompromisszumot, nem kereshetünk kibúvót. Az egész fejezetben hangsúlyos ugyanakkor, hogy ez nem emberi tökéletességre törekvésre hív, nem erőlködésre, hanem feltétlen önátadásra, a Lélekért való könyörgésre, bűnbánatra, önmagunk Istenre bízására. És ha még nem mondod magadat keresztyénnek, akkor is helyed van itt, mert a hiteles keresztyén közösségben mindenkinek helye van, aki Istent keresi, akármilyen ember is legyen, akár hol is tartson. A testvéri közösségben szabadok leszünk elhordozni egymást. Nem tökéletesnek lenni, hanem valóságosnak. Mert a szeretet szabadsága végső soron azt jelenti, hogy lehet az, ami van. A teljes valóság vállalható, teljes lényünket az Úrnak adjuk, behívjuk Őt a közösségünkbe és az Ő jelenlétében magunkhoz ölelhető a valóság. A gyülekezet, mint közösség az a hely lehet, ahol nem kell másnak látszani. El lehet engedni a különféle megfeleléseket, ahol lehet szabadon szabályozni azt, mint osztunk meg magunkról, mit nem. Ahol már nem várom, hogy a gyülekezet a pót családom legyen, mert Istennél otthonra leltem. Minden más csak ajándék. A gyülekezeti közösség akkor szolgálja Isten dicsőségét, ha Istennek ezt a köztünk lévő szeretetét felmutatja, ami azt jelenti: Jézus testet ölt. Közösséget vállal velünk, itt van. Ettől lesz valós, ettől lesz hiteles.

Isten adja meg nekünk, hogy ez történjen köztünk!